

Uredništvo in uprava: Ljubljana
Kopitarjeva 6. Telefon 22.41—22.64
Mesečna naročnina 52 Lir — Ček
rač Ljubljana 10.630 se naročnine
in 18.204 za inzerate izključno za
stolpce za oglaševanje in italije in
inozemstva: UPI S. A. Milano
Reklamski se vračamo

SCLOVENECE

FEBRUAR · 1945

20

TOREK

Günstiges Fortschreiten unserer Angriffe gegen den Gran-Brückenkopf

Voller deutscher Abwehrerfolg im Abschnitt Strehlen-Kanth — Schwere Abwehrkämpfe in Ostpreussen — Durchbruchversuche der Sowjets in Kurland vereitelt — Starke Angriffe der Kanadier östlich Kleva und an der Maas wiederum gescheitert — USA-Angriffe an der nordluxemburgischen Grenze aufgefangen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 19. Februar. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Unsere konzentrische Angriffe gegen den Granbrückenkopf sind im günstigen Fortschreiten. In der Slowakei wurden die an Heftigkeit nachlassenden feindlichen Angriffe abgewiesen.

Zwischen Bialitz und Schwarzwasser, sowie nördlich Ratibor hat sich die Lage im Wechsel von feindlichen Angriffen und eigenen Gegenangriffen nicht verändert. Einen vollen Abwehrerfolg errangen unsere Verbände im Abschnitt Strehlen-Kanth gegen besonders heftige sowjetische Angriffe. Die Besatzung von Breslau verteidigt sich entschlossen gegen den von Süden und Westen angreifenden Feind. Im Raum südöstlich Lauban warfen unsere Panzer die Sowjets zurück. An der Front nördlich Lauban bis östlich Guben stehen unsere Truppen in heftigen Abwehrkämpfen.

In Pommern nördlich der Linie Königsberg-Deutsch-Krone trafen auf beiden Seiten neue Kräfte in die Schlacht, die dadurch an Heftigkeit zunahm. Dabei schoss eine Kampfgruppe im Zusammenwirken mit der Luftwaffe 49 feindliche Panzer ab.

In der Tscheler Heide und nordwestlich Graudenz wurden geringe Angriffserfolge des Gegners abgegriffen.

In Ostpreussen verstärkten sich die Bolschewisten südlich Braunsberg und nördlich Mehlsack. In den schweren Abwehrkämpfen wurden nach bisherigen Meldungen 41 sowjetische Panzer vernichtet.

In Kurland nordwestlich Doblen scheiterten von Panzern und Schlachtfliegern unterstützte Durchbruchversuche mehrerer feindlicher Schützen divisionen.

Im Seegebiet vor Libau wurde ein sowjetisches Schnellboot vernichtet, ein weiteres erlitt schwere Beschädigungen. Verbände von Jagd- und Schlacht-

Vojaško poročilo o položaju

Berlin, 19. februarja. Konec petega tedna zimske bitke na vzhodu postaja vedno jasnejše, da je boljševiški naval izgubil prvotni značaj generalnega napada, ki bi obsegal vse vzhodno bojišče. Najbolj nevaren je bil v poslednjem času brezdvomno razvoj na srednjem odseku Frankfurt ob Odri do Küstrina, v spodnji Sleziji in na južnem odseku pa se je razdelila sovjetska splošna ofenziva v delne nastope ter je občutno popustila njena prvotna silovitost. Tu pa se je pokazala prednost nemških trdnjav in oporišč, ki so kot valobrani vzdržali kljub temu, da so bili obkoljeni. To so trdnjave Poznanj, Schneidemühl in Vratslava. Tudi herojski boj v velikih trdnjavah Kurlandije in vzhodne Prusije je imel svoj strateški vpliv na splošne vojne dogodke. Predvsem se lahko ugotovi ojačanje nemškega odpora, do česar so dovedli nemški protinastopi za razbijanje sovjetskih napadalnih oddelkov na spodnje-slezjskem področju, s čimer je bilo prisiljeno sovjetsko vrhovno poveljstvo prenesti svoje oddelke. Sedanja nemška taktika kaže za lastnim delovanjem spreminjati smer sovjetskih premikov. To so pa sicer za enkrat še več ali manj le krajevni podvigi. V glavnem vzelo se lahko ugotoviti, da je postal tu sovjetski glavni smek v smeri proti zapadu še počasnejši ter da uporabi napredni vodni gladino. Po večerbi izklozi nemško letalstvo, ki je z uničenjem celih oskrbovalnih kolon zadelo sovjetsko vodstvo na zelo ranljivem mestu.

Boljševiki se sedaj trudijo, da bi zavarovali ogrožene beke svojega napadnega klina, ki sega do področja Frankfurt ob Odri-Küstrin ter da bi ta napadalni klin razširili. Toda boji so zavzeli drugačno obliko. Boljševiki podzemajo sicer nadalje večje število napadov večinoma s hitro spreminjajočimi se težili, vendar manjka celotni siliki enotnost vsled ojačane nemške obrambe. Toda ne smemo se varati. Boji na vzhodu so sedaj v fazi med zbiranjem in velenitvijo, pri čemer se nemška obramba z vso žilavostjo trudi, da bi zadržala nasprotnika ter s tem pridobila še več časa za protipripravo, ki vsled izrednega obsega in pomena bodočega odločilnega boja ne morejo biti odločene v par dnevih ali tednih.

Tudi boji na zapadu so sedaj v znamenju nemških obrambnih uspehov. Za več kot en teden napadajo Angloamerikanci na celi vrsti težišč, namreč med Maaso in spodnjim Renom, na področju

dalnega klina, ki sega do področja Frankfurt ob Odri-Küstrin ter da bi ta napadalni klin razširili. Toda boji so zavzeli drugačno obliko. Boljševiki podzemajo sicer nadalje večje število napadov večinoma s hitro spreminjajočimi se težili, vendar manjka celotni siliki enotnost vsled ojačane nemške obrambe. Toda ne smemo se varati. Boji na vzhodu so sedaj v fazi med zbiranjem in velenitvijo, pri čemer se nemška obramba z vso žilavostjo trudi, da bi zadržala nasprotnika ter s tem pridobila še več časa za protipripravo, ki vsled izrednega obsega in pomena bodočega odločilnega boja ne morejo biti odločene v par dnevih ali tednih.

Tudi boji na zapadu so sedaj v znamenju nemških obrambnih uspehov. Za več kot en teden napadajo Angloamerikanci na celi vrsti težišč, namreč med Maaso in spodnjim Renom, na področju

Kleva, Gennepa, med Roero in dolin-eko zaporo Urita, v Schnee-Eifel, ob Ouri in Sauerju, ne da bi dosegli kakšne operative uspehe. Iz poročil iz glavnega stana Eisenhowerja je razvidno, da se nahajajo britansko-ameriške armade na zapadu pred ogromnimi težkocami: Slabo vreme, odpornost zapadnega branika ter odločen odpor nemških čet. Pri tem je tudi pripomnil, da je bila z razmeroma majhno mero, kot je bilo to odprto zatvorne Roera, pomaknjena vsa britansko-ameriška ofenziva za nedoločen čas nazaj. Brezdvomno Angloamerikanci na zapadu nimajo takšnih sil, kakršne mislijo, da jih morajo imeti pri svojem previdnem in bojazljivem vedenju vojne. Neomajnost zapadnega bojišča in vztrajnost nemških sil v Italiji jamčita, da bodo na vzhodnem bojišču vedno bolj prišlo do izraza sile, prihajajoče iz domovine, da bodo končno lahko obračunale s sovjetskimi požigali in morilci ter skrunilci nemške zemlje.

Bojna sredstva, ki jih še nihče ni videl

Berlin, 18. febr. Nek vojni poročevalci navajajo zanimivo poročilo o novih nemških majhnih podmornicah, o »vozi-kih, ki jih še nihče ni videl,« ki so, kot je javilo vojno poročilo v nedeljo, dosegle velike uspehe proti neki sovražni spremljavi med Temzo in Scheldi. Govorja je o »dolgih železnih ladjah, ki izginajo pod vodno gladino. Poročilo pravi: »Sredi vozila je majhen stolp, ki je ravno dovolj velik za enega človeka in na njem steklena kupola ter periskop. Vojni poročevalci opisujejo vožnjo nekega podmorničarja. To je bila njegova prva pot s to novo podmornico,

potem ko je mesece delal na velikih podmornici ter se je dolgo časa bavil s tem novim orožjem. Bil je kot vsi njegovi tovariši skrbno pripravljen na nevarne telesne zahteve te vožnje. Tri dni je jedel samo lahko hrano. Sredstev proti spanju ni uporabljal. Vse v njem se je sedaj osredotočilo na veliko priliko. Ko je nastopil mrak, je bil že na operacijskem področju. Bil je sam, nekaj majhnega plavalčega v gosti megli. Videlo se je komaj miljo daleč. Odprl je pokrov ter sedel na rob, da bi bolje videl. Ravno je hotel zlezi nazaj v notranjost čolna, ko se je pojavil v neposredni bližini nek rušilec. Nasprotnik ni niti slišal. Podmorničar je izstrelil en torpedo. Ali je bila razdalja premajhna, ali pa hitrost nasprotnikove ladje prevelika, torpedo ni eksplodiral. Zopet je bil mladi pomorščak sam. Počasi se je pričelo daniti. Nenadoma se je pojavil nek drug rušilec. Podmorničar je izstrelil drugi torpedo. Ko je bil izstreljen ravno na pol poti, so je nenadoma pojavila vmes neka petrolejska ladja, ki je peljala v obratni smeri. Toda v istem trenutku je že sledila eksplozija in videti je bilo velik plamen. Nasprotnik je bil zadet, a seveda drug, kot pa je mislil podmorničar. Toda kmalu se je zaslišal grom vodnih bomb. Majhno vozilo se je takoj obrnilo ter se z vso naglico odpeljalo nazaj v oporišče.

»Jalta: prevara in resničnost«

Berlin 17. febr. O dogodkih na tajni konferenci ob Črnem morju piše namestnik tiskovnega šefa nemškega Reicha Helmut Sündermann v članku z gornjim naslovom naslednje:

»Vsakdo, ki ima še trohico razuma, ve, da ne more voditi izročitev narodov samovoljni mednarodni oblastnikovi u temeljiti miru, temveč da mora pomniti neskončno podaljšanje vojne. Na tleh Sovjetske zveze je bila podpisana v Jalti kapitulacija Anglije in Združenih držav pred Stalinom. Ta program o evropskem zaslužjenju pa bo strastni boj Nemčije in naroda raztrgal v korist vsem delovnim narodom. Mi Nemci vemo tole: Razlika med prevaro in resničnostjo ter notranje nasprotstvo med zlaganimi in z židovskim sovraštvom na-

polnjenimi goljufivimi slikami naših sovržnikov in resničnostmi boja na bojiščih bosta nekoč vidni. Prav v glasovih, ki se oglašajo ob priliki nove prevere v Jalti po vsem svetu, vidimo znake takega preobrta. Mi ne mislimo, da bi Churchill in Roosevelt odpadla od Stalina, zato sta se mu že preveč zapisala ter mu predalec sledila, toda mi vemo, da je bilo nekoč njuni lastni narodi odstranili s prisvojenih oblastnih položajev.

Nemčija se je dovolj vztrajno borila, da je še med bojem razgalila neresnična gesla svojih sovržnikov. Borila pa se bo še nadalje tako hudo, da se bodo končno židovske sovražne fantazije pokazale z vso jasnostjo kot to, kar so: namreč proizvod splošnosti nevarnih možganov.

Ugodno napredovanje naših napadov proti predmostju ob Hranu

Popoln nemški obrambni uspeh na odseku Strehlen-Kanth — Težki obrambni boji v Vzhodni Prusiji — Prebijalni poskusi Sovjetov v Kurlandiji preprečeni — Močni napadi Kanadčanov vzhodno od Kleva in ob Maasi so se znova izjalovili — Ameriški napadi ob severni luksemburški meji prestraženi

Führerjev glavni stan, 19. 2. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Naši osredotočeni napadi proti predmostju ob Hranu dobro napredujejo. V Slovaški smo zavrnili napade, katerih silovitost popušča.

Med Bjelskom in Schwarzwasserjem ter severno od Ratiborja menjajoči se sovražni napadi in lastni protinapadi niso spremenili položaja. Popoln obrambni uspeh so dosegli naši oddelki na odseku Strehlen-Kanth, kljub posebno silovitim sovjetskim napadom. Posadka Vratslave se odločno brani proti z jugu in zapadu napadajočemu sovražniku. Na področju jugovzhodno od Laubana so vrgli naši oklepniki Sovjete nazaj. Na bojišču severno od Laubana pa do vzhodno od Gubna bijejo naše čete silovite obrambne boje.

Na Pomorjanskem je postala bitka severno od erte Königsberg-Deutsch-Krone z vstopom novih sil na obeh straneh silovitejša. V tem je uničila neka bojna skupina skupno z letalstvom 49 sovražnih oklepnikov.

Na Tuholski planoti in severozahodno od Grudziadza smo zajeli majhne nasprotne napadalne uspehe.

V vzhodni Prusiji so se ojačili boljševiki jugovzhodno od Braunsberga in severovzhodno od Mehlsacka. V težkih obrambnih bojih smo uničili po dosedanjih vesteh 41 sovjetskih oklepnikov.

V Kurlandiji so se severnozahodno od Doblena izjalovili oklepniki in borbenimi letalci podprti prebijalni poskusi več sovražnih strelskih divizij.

Na morju pred Liepajo smo uničili en sovjetski brzi čoln, dočim je bil drugi poškodovan.

Oddelki lovskih in borbenih letal so napadli sovražne oklepnike in topniške postojanke ter kolone na pohodu. Uničili ali težko poškodovali so preko 30 oklepnikov, številne baterije in več sto motornih vozil. V letalskih bojih in zaradi ognja protiletalskega topništva so izgubili Sovjeti 45 letal.

Tudi večerj so se izjalovili na zapadu močni napadi 1. kanadske armade na področju vzhodno od Kleva ter ob Maasi ob odločnem odporu naših čet. Le na odseku pri Gochu je sovražnik malenkostno napredoval.

Ameriške sile, ki so hotele v večernih urah izsiliti pri Linuiche pre-

Nova kriza De Gaulle-zavezniki

Stockholm, 19. febr. Med Francijo in zavezniki je nastala nova kriza, ki bo imela morda resne posledice. To pot pa je očitno udeležena tudi Sovjetska zveza. Tako pravi vsaj newyorško poročilo »Stockholms Tidningen« o de Gaullovi odklonitvi Rooseveltovega povabila. Poročilo pravi namreč, da pripisuje de Gaulle Rooseveltu glavno krivdo, ker ni bil povabljen na konferenco v Jalti. De Gaullova odklonitev Rooseveltovega povabila je izzvala v francoski vladi veliko ogorčenje in močna nasprotstva. Zunanji minister Bidault je svetloval de Gaullo, naj sprejme Rooseveltovo povabilo. Veliko razočaranje, ki je nastalo zato, ker ni bila Francija povabljena v Jalto, je vzbudilo v ostalem ozračju nezaupanja glede obnašanja zaveznikov napram Franciji. Odnosi med Francijo in tremi zavezniki so tako napeti, da Francija morda ne bo sledila Angliji, Združenim državam in Sovjetski zvezi pri njihovih evropskih načrtih. Kaže, da je Stalinovo obnašanje v Jalti vzbudilo nezaupanje Francije, tudi napram Sovjetski zvezi. Ne da bi se s Francozi posvetoval, je Stalin očitno pristal na različne koncesije glede francosko-sovjetskega zveznega razmerja ter je tako močno zmanjšal možnost francosko-sovjetske akcije. Po odklonitvi de Gaulle, da bi obiskal Roosevelta, smatrajo po londonski vesti »Stockholms Tidningen« kot samo ob sebi umevno, da Roosevelt v bližnji bodočnosti ne bo obiskal Pariza ter da ne bo de Gaulle ponovno povabil v Ameriko. Splošno

smatrajo, da se bo Rooseveltovo stališče do de Gaulle sedaj še bolj zaostrilo ter da se bo položaj Francozov v Washingtonu poslabšal.

Bern, 19. febr. O krizi Roosevelt-de Gaulle je izvedel diplomatski sodelavec »Exchange« od visokih francoskih osebnosti, ki imajo zveze s Quai d'Orsayem sledeče: Dejstvo, da je Roosevelt povabil de Gaulle, naj bi se na povratku sestel z njim v Alžiru, da bi dobil iz črno poročilo o krizski konferenci, je prav tako resnično, kot dejstvo, da je de Gaulle to povabilo odklonil. Sedaj, ko so vse to objavili, povemo lahko tele podrobnosti: Odklonitev je sledila po vladni seji v sredo ter so je v četrtek zjutraj sporočili ameriški veleposlaniku. Istočasno pa je de Gaulle povabil Roosevelta, naj pride v Pariz. Opozoril ga je na obljubo, ki jo je dal predsednik v Washingtonu. Nadalje so sporočili veleposlaniku, da bo mogla francoska vlada šele takrat zavzeti stališče o krizski konferenci, ko bo razjasnila nekatere točke. Veleposlanik si je prizadeval, da bi pregovoril de Gaulle ter ga je nujno prosil, naj ne prepreči razgovora z Rooseveltom. Ker želi doseči predsednik takojšnjo in popolno jasnost za obe državi. De Gaulle pa je vztrajal pri trditvi, pri čemer se je opiral na to, da je sprejela ta sklep vsa francoska vlada ter da je mnenja, da so potrebni z Rooseveltom samo formalni, ne pa »osebni« razgovori. Roosevelt je bil obratno mnenja, da ne more priti v Pariz, ne da bi potem obiskal tudi London. Nek visok član francoske vlade je zagotovil nato »Exchange«-emut dopisniku: Poudarili bi radi, da niso francoska mesta prelomila dane besede o tajnosti vse stvari.

Boji na Corregidorju

Tokio, 17. febr. Severnoameriške čete so pričele 16. t. m. zjutraj s pristajanjem na otočni trdnjavi Corregidor, ki leži v zalivu Manile. V južnem delu otoka so v teku ogorčeni boji, v katere so posegle tudi sovražne letalske pristajalne čete.

Po pripravljenem bombardiranju iz zraka je 13. februarja začela obstreljevalski otok sovražna mornariška skupina, ki so sestavljale: dve bojni ladji, 4 križarke in 5 rušilcev. 20 iskalcev min je skušalo istega dne pripraviti prevoz, vendar pa so jih japonske obalne baterije prisilile k umiku, predno so dosegli minske zapore.

V zadnjih dneh so opazili deset prevoznih ladij s četami v vodovjhih otoka, tako da je bilo možno že takoj računati s tem, da bo sovražnik poskušal vdreti v manilski zaliv ali si nazaj osvojiti Corregidor, ki so ga Japonci v maju 1942 v drznem napadu osvojili

Tito se ne zmeni za krimsko izjavo

Bern 17. febr. Da bi vsaj na zunanji vzbudil vtis gotovih pristankov, ki sta jih Churchill in Roosevelt na Krimu dosegla, je dobila krimska izjava v srbskem vprašanju stavek, po katerem bodo sprejeti v protifašistični svet, ki ga je osnoval Tito, člani bivše skupščine, ki so niso »kompromitirali«. Poleg Subašičevega kroga naj bi se vrnili v Beograd tudi drugi nadaljnji krogi jugoslovanskih beguncev, da bi razširili podlago Titove vlade. Kako malo resno pa jemlje Tito te koncesije, kaže izjava Titovega propagandnega ministra Ribnikarja, ki je ugotovil pred zastopniki časopisja, kakor trdi agencija Reuter, da je izzval ta svet v beograjskih demokratičnih krogih veliko presenečenje. Ta omenjeni parlament je bil izvoljen pod fašistično zakonodajo ter predstavlja najpoddupljivejšo nedemokratsko elemente države, ki so deloma pobegnili, deloma pa bili ubiti. Nobenega ni, ki bi ne bil kompromitiran ter je sedaj najavil, da nekompromitiranih članov bivše skupščine sploh ni. Na ta način prehaja preko krimsko izjave k dnevnemu redu in jo malo dvomljivo, kakšna usoda grozi eventualnim povratnikom v Beogradu. Titov zastopnik je v ostalem o namernem Subašičevem prihodu izjavil, da je potrebno najprej videti, ali je Subašič pripravljen izpolniti pogoje pogodbe, torej dovrešiti podvrženost kralja Petra regentom, imenovanim v pogodbi.

Vsak up je pokopan

Berlin, 17. febr. Arciszewski, šet londonskih begunskih Poljakov je potrdil na sprejemu novinarjev, da bo odbil jaltski dogovor. Po poročilu »Göteborgs Handels- und Schifffahrtszeitung« je izjavil Arciszewski, da poljski narod ne verjame sovjetskim obljubam. Vsak izbor je čista fikcija, dokler je Poljska pod nadzorstvom GPU-ja. Proti Sovjetom je dvignil obtožbo, da so odpeljali iz Poljske živila in zlato. Razmere so se poslabšale, odkar so se umaknili Nemci. Arcitranji so bili častniki in vojaški poljske domovinske armade, ki so jih deloma deportirali, deloma pa ustrelili.

Ta novinarski sprejem pa je moral, kakor javlja madridski časopis »Yac«, predčasno prekiniti, ko ga je nek britanski novinarški zastopnik vprašal, ali misli kaj več storiti, kakor posedati po Londonu in govoriti. Omembe vredna je Reuterjeva ugotovitev, da je Roosevelt brezobzirno v nasprotju z dogovorom pristal na izročitev polovice Poljske Stalinu.

Mikolajczyk se brani v pismu dnevniku »Daily Mail« proti trditvi, da je on igral gotovo vlogo pri ustvarjanju krimskega načrta. Za ureditev meje morajo nositi tri velesile polno odgovornost.

Varčujte z vodo!

